Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 23.2.2017

## Asia: VNS 1/2017 vp Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kestävän kehityksen Suomi – pitkäjänteisesti, johdonmukaisesti ja osallistavasti

Lausunto

TEM/Antti Joensuu

Agenda 2030 kantava ajatus tasa-arvon suhteen on laajempi kuin sukupuolten välinen tasa-arvo. Periaatteena on ”leave no one behind”.

Suurin elinkeinoelämän muutosajuri on digitalisaatio, josta olemme nähneet toistaiseksi vain pintaraapaisun. Se on myös merkittävässä roolissa hiilineutraaliin talouteen siirryttäessä. Digitalisaatio tuo myös mukanaan tekoälyn ja robottien laajamittaisen käytön. Alustatalous ja jakamistalous ovat aikamme ilmiöitä, jotka mullistavat osaltaan työelämää.

Sen myötä vanhoja ammatteja häviää ja uusia ammatteja syntyy. Osaamisvaatimukset muuttuvat jatkuvasti ja jopa kiihtyvään tahtiin. On arvioitu, että lähes puolet ammateista häviää parissa vuosikymmenessä ja suurin osa tämän päivän opiskelijoista on aikanaan ammateissa, joita ei vielä ole edes olemassa. Työn ja ammattien luonne muuttuu dynaamisempaan suuntaan ja jatkossa työsuhde (ehkä useat samanaikaiset), koulutus, uusien haasteiden etsiminen ja yrittäjyys seuraavat toisiaan osana normaalia työuraa.

Yritysten uudistuminen, tuotekehitys sekä kasvu ja kansainvälistyminen ovat avainasemassa, jotta työpaikkatarjonta olisi riittävää ja kestävällä pohjalla. TEM:n hallinnonalalla tehtävä työ yritysten toimintaympäristön parantamiseksi ja yritystoiminnan uudistamiseksi on oleellista. Tähän työhön kuuluu oleellisena osana juuri kestävään kehitykseen liittyvät innovaatiot (cleantech, uusiutuva energia, biotalous, terveysteknologia, digi…), joiden kysyntä maailmalla on käytännössä loputon. Yritysten kansainvälistymistä edistävät myös työperäinen maahanmuutto ja hyvin tuettu kotouttaminen.

On myös huolehdittava siitä, että työvoimapotentiaali saadaan käyttöön ja osaaminen ja ammattitaito ovat ajan tasalla. Työhön osallistumista kasvatetaan helpottamalla työn ja perhe-elämän yhdistämistä sekä esim. ajasta ja paikasta riippumattomien joustotyöjärjestelyjen avulla.